

REFERAT Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati d. 06-05-2026

Mødedato Onsdag d. 06. maj 2026 kl. 12:30

Mødested Mødelokale 1, Kirketorvet 1

Indholdsfortegnelse

TEMA - Strategisk drøftelse med udgangspunkt i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis12	3
Pulje Kriterier og praksis.....	5
TEMA – Udvalgets arbejde med klima.....	7
Ung klimahandling i Vejle Kommune.....	9
Klimapartnerskabsaftale med Vonge og Kollemorten lokalråd.....	11
1. kvartalsopfølgning 2026 Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.....	13
Teknisk budget 2026-2030 - Godkendelse.....	15
Drifts- og anlægsudfordringer budget 2027.....	17
Årsrapporter fra lokalråd.....	18
Fremtidens Bysyn.....	19
Orientering om Energipark Give.....	21
Udvalgets årsmøde 2026.....	22
Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra BioLabCollective.....	23
Ansøgning Vingsted Friluftscenter.....	26
Orientering om Skibet åbad.....	28
Deltagelse i kommunale aktiviteter.....	30
Meddelelser.....	31
Digital godkendelse af beslutningsprotokol.....	32

Punkt 35: TEMA - Strategisk drøftelse med udgangspunkt i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis 12 - 12 seminar

04.21.00-P00-1-26

Resumé

Sagen samler udvalgets arbejde med lokalsamfund og evalueringen af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis 12-12 seminar i én fælles drøftelsessag. Forvaltningen giver et samlet oplæg, der både samler erfaringerne fra det hidtidige arbejde med lokalsamfund og landsbyer og peger frem mod en drøftelse af udvalgets fremadrettede rolle og prioriteringer. Med afsæt i erfaringer og drøftelser fra 12-12 seminaret peges der på tre strategiske pejlemærker for det fremadrettede arbejde.

Sagsfremstilling

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati arbejder med udvikling af lokalsamfund og landsbyer ud fra en helhedsorienteret tilgang. Udgangspunktet er, at lokalsamfund ikke udvikles isoleret inden for én sektor, men i samspillet mellem flere forhold som skole, idræts- og fritidsliv, infrastruktur, boligforhold samt fællesskaber og lokale mødesteder. Udvalgets arbejde tager afsæt i borgernes engagement og lokale prioriteringer og søger at understøtte medansvar, deltagelse og lokal handlekraft.

Denne tilgang kommer blandt andet til udtryk gennem dialogbaserede processer, borgerinddragelse, puljer til lokale projekter og udarbejdelse af landsbyvisioner i samarbejde med borgere og lokale aktører. Visionerne anvendes som et fælles pejlemærke for, hvad der er vigtigt i det enkelte lokalområde, og danner grundlag for prioritering af indsatser og eventuel videre planlægning. Arbejdet bevæger sig ofte på tværs af traditionelle sektor- og udvalgsgrænser, fordi lokale behov og engagement ikke følger kommunens organisering.

På Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis 12-12 introseminar i april 2026 arbejdede udvalget både praksisnært og refleksivt med sit opgavefelt. Seminaret gav indblik i konkrete lokalsamfund, lokale initiativer og de vilkår, frivillige og foreninger arbejder under, samtidig med at udvalget drøftede sin rolle, sit ansvar og sine ambitioner i forhold til nærdemokrati og lokal udvikling.

Forvaltningen har på baggrund af seminaret identificeret tre gennemgående temaer, som kan danne afsæt for udvalgets videre politiske drøftelse:

1. Nærdemokrati og borgerinddragelse

Udvalget har lagt vægt på betydningen af en tæt og vedvarende dialog med borgere, lokalråd og foreninger. Udviklingspuljer og andre støtteredskeer ses som vigtige værktøjer til at fremme lokalt medansvar og engagement. Samtidig peger drøftelserne på et behov for bredere inddragelse af hele lokalsamfundet, herunder unge, nye tilflyttere og borgere med international baggrund, så flere føler sig inviteret ind i det lokale fællesskab og nærdemokratiet.

2. Arbejdet på tværs af forvaltninger og udvalg

Udvalget ser sig selv som et bindeled mellem borgere, lokalsamfund og kommune og har på seminaret drøftet behovet for et stærkere tværgående samarbejde. Mange lokale udfordringer og potentialer går på tværs af fagområder, og der er en ambition om, at ULN i højere grad kan tage initiativ til samarbejder med andre udvalg og forvaltninger om fælles indsatser i lokalsamfundene.

3. En mere proaktiv rolle i lokalområder

12 - 12 seminaret peger endvidere på, at udvalget kan have en mere aktiv og opsøgende rolle i de lokalområder, hvor udvikling er vanskelig, og hvor lokale kræfter har begrænsede ressourcer. Det kan eksempelvis være gennem målrettet understøttelse af 3-5 lokalområder ad gangen med processer, rammer eller konkrete initiativer, som kan give ny energi og retning for den lokale udvikling.

4. Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis rolle i forhold til VE

Udvalget havde på 12 - 12 en drøftelse af processen i forhold til opførelsen af solcelleanlæg og vindmøller i Vejle Kommune. Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har støttet med økonomi til bl.a. konsulenter i startfasen, i projektet syd for Thyregod. Men hvilken rolle ser Udvalget de har i forhold til VE anlæg?

Klima og resiliensvurdering

Sagen har ingen direkte klimaeffekt, men understøtter social bæredygtighed og lokal resiliens gennem styrkelse af fællesskaber, borgerdeltagelse og nærdemokrati.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager oplægget til efterretning, og

at udvalget drøfter de fremadrettede perspektiver for arbejdet med lokalsamfund og nærdemokrati.

Beslutning

Taget til efterretning og drøftet.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Program endeligt

Punkt 36: Pulje Kriterier og praksis

04.21.00-P20-4-26

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati skal tage stilling til, om de eksisterende rammer for udvalgets puljer fortsat understøtter ønsket om levende lokalsamfund, lokalt engagement og nærdemokrati i hele kommunen. Sagen rejser bl.a. spørgsmål om beløbsgrænser i Strakspuljen, mulighed for samfinansiering på tværs af kommunale puljer, ligestilling af Vejle by i forhold til medfinansiering, justering af medfinansieringskravet samt etablering af en eventuel temapulje målrettet landsbyer med særlige udfordringer. Udvalget kan vælge at fastholde de gældende rammer eller justere dem for bedre at imødekomme nutidens udfordringer og lokale behov. Den økonomiske ramme er uændret.

Sagsfremstilling

Puljerne under Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati er blandt udvalgets vigtigste politiske redskaber til at omsætte ambitionerne om nærdemokrati, lokalt ansvar og borgerdrevet udvikling til konkret handling. Gennem puljerne får borgere og fællesskaber mulighed for selv at tage initiativ og skabe udvikling i deres nærområde.

Udgangspunktet for denne sag er, at de overordnede kriterier for puljerne fortsat vurderes som relevante og velfungerende. Samtidig viser praksis, dialog med lokalområderne og de seneste politiske drøftelser – herunder på 12–12 seminaret – at der er behov for at give udvalget mulighed for at justere rammerne, hvis puljerne skal forblive et stærkt og tidssvarende politisk værktøj.

Sagen inviterer derfor udvalget til at tage politisk stilling til en række principielle spørgsmål om niveau, adgang, lighed og prioritering, under den eksisterende økonomi.

1. Strakspuljen – beløbsgrænse

Strakspuljen er tænkt som et hurtigt og lavtærskel-værktøj til mindre, borgernære initiativer. Den nuværende beløbsgrænse på 10.000 kr. har været uændret i mere end 10 år og opleves i dag ofte som utilstrækkelig i forhold til stigende materiale- og anlægspriser.

Udvalget skal tage stilling til, om Strakspuljen fortsat i praksis skal kunne understøtte meningsfulde, lokale handlinger, eller om puljens størrelse reelt begrænser, hvad borgerne kan gennemføre.

Forvaltningen anbefaler, at den maksimale beløbsgrænse hæves til 20.000 kr. pr. ansøgning.

2. Samfinansiering på tværs af kommunale puljer

Flere lokale projekter har et omfang, der naturligt rækker ud over ét politisk udvalg. Spørgsmålet er derfor, om udvalget ønsker at åbne for, at projekter kan opnå støtte fra flere kommunale puljer samtidigt.

Udvalget skal drøfte, om en sådan mulighed kan styrke større og mere helhedsorienterede projekter, eller om den risikerer at udviske ansvar og politisk prioritering.

Forvaltningen foreslår, at samfinansiering kan tillades under klare politiske spilleregler:

Der skal være transparens at ansøger har indsendt til andre kommunale puljer.

Ansøger skal søge samtidig, hvis de søger i forskellige kommunale puljer.

3. Vejle by – lige vilkår eller differentieret praksis

Der har hidtil været en praksis, hvor projekter i Vejle by forventes at bidrage med en større grad af medfinansiering end projekter i kommunens øvrige lokalområder.

Udvalget anmodes om at tage stilling til, om denne praksis fortsat er politisk ønske, eller om Vejle by fremover skal kunne søge puljerne på samme vilkår som resten af kommunen.

Spørgsmålet kredser om og prioritering mellem by og land.

4. Medfinansieringskrav – fastholdelse eller ny politisk ramme

Kravet om 30 % medfinansiering har som politisk formål at sikre lokalt ejerskab og engagement. Samtidig oplever nogle lokalområder, at kravet kan være en barriere – særligt for mindre eller ressourcesvage fællesskaber.

Udvalget står derfor over for et grundlæggende politisk valg:

Skal kravet fastholdes som et klart og ensartet princip?

Eller skal der skabes en ny ramme, der i højere grad tager højde for forskelle mellem lokalområder og projekttyper?

Forvaltningen ser begge modeller som funktionsdygtige og anbefaler ikke den ene frem for den anden. Modellerne er vedlagt som bilag.

5. Temapulje for landsbyer i særlige udfordringer

På baggrund af 12-12 seminaret rejser sagen spørgsmålet om, hvorvidt udvalget ønsker at arbejde mere målrettet med landsbyer i særlige udfordringer.

En mulig politisk beslutning kan være at afsætte en midlertidig temapulje, hvor en afgrænset gruppe landsbyer i f.eks. 2027 kan søge et fast beløb (f.eks. 100.000 kr.) uden krav om medfinansiering.

Dette vil være et tydeligt politisk signal om differentieret støtte, fokus på sammenhængskraft og vilje til at forebygge lokal tilbagegang.

Økonomi

Sagen ændrer ikke på den økonomiske ramme, som allerede er vedtaget i udvalgets budget. Udvalgets beslutninger handler udelukkende om, hvordan midlerne anvendes.

Klima og resiliensvurdering

Sagen har ingen direkte klimaeffekt, men understøtter langsigtet social bæredygtighed gennem styrkelse af lokale fællesskaber og demokratisk deltagelse.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Strakspuljens maksimale beløb hæves til 20.000 kr.,

at samfinansiering på tværs af kommunale puljer, kan ske under klare spilleregler,

at Vejle by fremover skal kunne søge puljerne på lige vilkår med resten af kommunen,

at medfinansieringskravet på 30 % skal fastholdes eller justeres, og

at der etableres en temapulje målrettet landsbyer i særlige udfordringer.

Beslutning

Godkendt og 4.at fastholdes

Etablering af en temapulje målrettet landsbyer i særlige udfordringer forsøges fremsat som en budgetudfordring.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Tillæg til Udviklingspuljen renovering af gamle ULN projekter

Kriterier for puljer under Udvalget

Punkt 37: TEMA – Udvalgets arbejde med klima

01.30.00-P20-3-26

Resumé

Denne temasag sætter særlig fokus på klimaindsatsen indenfor rammen af udvalgets politik, med udgangspunkt i borgere og lokalsamfund. Udvalgets klimahandleplan er med til at understøtte kommunens klimaplan, og Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati spiller en nøglerolle ved at kombinere borgerinddragelse, lokal værdiskabelse og nærdemokrati.

På mødet giver forvaltningen en præsentation der både gennemgår tidligere og igangværende klimaindsatser under udvalget, og præsenterer mulige kommende indsatser til grundlag for udvalgets drøftelse af den kommende klimahandlingsplan for 2027 – 2029.

Sagsfremstilling

Vejle Kommunes Klimaplan og fagudvalgenes klimahandlingsplaner

I december 2020 vedtog Byrådet en Klimaplan, hvor målet er 70 procent CO2-reduktion i 2030 og et klimaneutralt samfund i 2045. En opdatering af Klimaplanen blev vedtaget af byrådet i august 2025. I denne plan er der i højere grad fokus på borgernes private forbrug samt inddragelse og mobilisering af borgere og partnerskaber, hvilket øger relevansen af Udvalget for lokalsamfund og nærdemokrati, i kraft af det tætte arbejde med borgere.

De store indsatser i klimaplanen er:

- Energi
- Mobilitet
- Biodiversitet, arealer og landbrug
- Stormflod, nedbør, hedebløge og tørke
- Byggeri
- Grøn borger
- Grøn virksomhed
- Grøn kommune

I indsatsen “**Grøn borger**”, er visionen at det klimavenlige liv er det gode, sunde liv, med stærke lokale fællesskaber. Her er målsætningerne:

- Borgerne kender til klimaudfordringen og deres handlemuligheder.
- Reparation, genbrug og delefællesskaber udbredes.
- Metoder til klimatilpasning på egen grund og i lokalsamfund er udbredt.
- Børn og unge uddannes som fremtidens borgere til at udforme og efterspørge fremtidens bæredygtige samfund.
- Foreningslivet integrerer klima og bæredygtighed i deres drift og aktiviteter.

Som bidrag til implementering af klimaplanen vælger flere fagudvalg at udforme en klimahandleplan der beskriver de klimaindsatser det iværksætter.

Udvalgets arbejde med klima

I det hidtidige arbejde med klima under udvalget, har fokus været på at understøtte borgernes handlekraft og ejerskab omkring klimaplanen og klimaindsatsen ved særligt at sætte fokus på understøttelse af fællesskaber og at skabe merværdi

i lokalsamfundet igennem klimaarbejdet. Samtidig har nærdemokrati og borgerinddragelse ift. klima, et tættere samarbejde med lokalsamfund omkring klimatiltag og øget formidling været centrale elementer.

Undervejs har der været arbejdet på tværs af politik- og fagområder, borgere, erhvervsliv, kommune og lokalsamfund, og der har været en særlig tæt koordinering mellem Teknisk udvalg, Klima, natur og miljøudvalget og Udvalget for lokalsamfund og nærdemokrati omkring borgerrettede klimatiltag.

Oversigt over de hidtidige vedtagne klimahandlingsplaner i udvalget:

- **Første klimahandlingsplan 2021 - 2023:** Indsatserne bestod af Borgernes Grønne Omstillingspulje og Klimalandsbyprojektet i Vandel. Se vedhæftet klimahandleplan i bilag 1 og opsamlende inspirationskatalog fra Klimalandsbyprojektet i bilag 2.
- **Anden klimahandlingsplan 2024 - 2026:** Indsatserne bestod af Borgersamlingen Samskabt Klimahandling, Klimapartnerskaber med lokalsamfund, Klimahandling i lokale fællesskaber, Klimaambassadørforløb og en indsats om klimakommunikation. Se vedhæftet klimahandleplan i bilag 3 og en uddybet status i bilag 4.

Drøftelse og den videre proces

På mødet drøfter udvalget de tematikker og indsatser der skal arbejdes videre med i den kommende klimahandlingsplan. Forvaltningen vil på baggrund af udvalgets indledende drøftelse udarbejde et konkret oplæg til indsatser i udvalgets kommende klimahandleplan, der præsenteres på det kommende møde i oktober.

Klima og resiliensvurdering

Hver dansker udleder i gennemsnit 13 tons CO₂ årligt. Vi kan hver især direkte påvirke CO₂- reduktionen ved at træffe flere grønne valg i hverdagen. Klimabevidst adfærd og grønnere valg har afgørende betydning for at nå klimaplanens målsætninger.

Udvalgets klimaarbejde sætter fokus på at påvirke bevidsthed, adfærd og forbrug, hvilket forventes at have en konkret CO₂-effekt, skønt denne er svær at måle på. Indsatsen sker især igennem øget viden, forståelse for og engagement i klimainsatsen.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter hvilke tematikker og indsatser der skal indarbejdes i den nye klimahandlingsplan for 2027-2029.

Beslutning

Drøftet

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Klimahandlingsplan 2021-2023_ULN

Bilag 2 Inspirationskatalog_Vandel Klimalandsby

Bilag 3 Klimahandlingsplan 2024 - 2026_ULN

Bilag 4 Status på ULNs klimahandlingsplan 2024-2026

Punkt 38: Ung klimahandling i Vejle Kommune

00.16.00-P20-2-26

Resumé

På baggrund af de resultater fra projekt Ung klimahandling i Vejle, som Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati blev præsenteret for på mødet den 3. marts 2026, forelægger forvaltningen nu et katalog med tre forslag til pilotprojekter, der viser konkrete veje til at iværksætte unges grønne engagement i Vejle Kommune.

Hvert pilotprojekt kan iværksættes selvstændigt, afhængigt af politisk prioritering og ressourcer, men projekterne er samtidig udformet, så de kan understøtte hinanden som led i et mere langsigtet ungespor i den grønne omstilling.

Udvalget inviteres til at drøfte kataloget og tage stilling til, hvilke(n) af de tre modeller der ønskes arbejdet videre med.

Sagsfremstilling

Som opfølgning på præsentationen på udvalgsmødet den 3. marts 2026 forelægger forvaltningen et samlet katalog med tre forslag til pilotprojekter for unges grønne engagement i Vejle Kommune. Kataloget er vedlagt som bilag og udgør grundlaget for udvalgets drøftelse og prioritering af næste skridt i arbejdet med unges rolle i den grønne omstilling.

Kataloget rummer tre selvstændige pilotprojekter, som hver især adresserer forskellige greb i arbejdet med unge, og som samtidig kan understøtte hinanden, hvis flere projekter iværksættes parallelt eller i forlængelse af hinanden:

Pilotprojekt 1 – Grønne projektspirer tilbyder et kort, struktureret og kompetencegivende forløb for ca. 15–20 unge i alderen 15–30 år. Forløbet består af seks moduler med fokus på grøn projektudvikling, lokal klimaeffekt og unge-til-unge formidling. Projektet har til formål at styrke unges kompetencer og handlekraft og afsluttes med udvikling, afprøvning og præsentation af konkrete grønne mikroprojekter ved en pitch-session/event.

Pilotprojekt 2 – Det grønne værksted omsætter unges idéer og engagement til konkrete grønne handlinger gennem miniprojekter på 2–6 uger i samarbejde med eksisterende værksteds- og naturaktører i kommunen, fx Makerspaces, FabLab og naturfællesskaber. Modellen er baseret på partnerskaber, hvor faglighed, sikkerhed og faciliteter leveres af aktørerne, og har fokus på praktisk læring, synlige resultater og konkrete bidrag til by- og naturmiljøer.

Pilotprojekt 3 – Grøn agenda etablerer et åbent ungenetværk (Ung Grøn Hub) med månedlige møder og løbende mikroaktiviteter. Netværket drives af unge ambassadører og værter og har fokus på fællesskab, mobilisering og unge-til-unge engagement. Projektet fungerer både som selvstændig fællesskabsindsats og som understøttende platform for de øvrige pilotprojekter.

Pilotprojekterne er udformet, så de kan iværksættes og prioriteres enkeltvis, afhængigt af politiske ønsker og tilgængelige ressourcer. Kataloget giver dermed udvalget mulighed for både at vælge enkelte indsatser og at arbejde videre med en samlet, trinvis opbygning af et langsigtet ungespor.

Forvaltningen vurderer, at der i første omgang med fordel kan tages afsæt i **Pilotprojekt 3 – Grøn agenda**, som etablerer et åbent fællesskab, styrker mobilisering og skaber kontinuitet i arbejdet med unges grønne engagement. Projektet kan fungere som en indgang og platform, hvor unge samles, rekrutteres og fastholdes.

På den baggrund anbefaler forvaltningen, at der – hvis udvalget ønsker at arbejde videre med en samlet indsats over tid – efterfølgende kan bygges videre med **Pilotprojekt 1 – Grønne projektspirer** der styrker unges kompetencer og projektudvikling, og på sigt **Pilotprojekt 2 – Det grønne værksted**, som omsætter unges engagement og kompetencer til konkrete og synlige klimahandlinger.

Denne tilgang understøtter en realistisk og robust udvikling af ungeindsatsen, hvor der arbejdes i en progression fra fællesskab og mobilisering over kompetenceopbygning til praksisnær grøn handling. Eventuel senere udvidelse eller permanentgørelse af indsatserne vil fortsat forudsætte særskilt politisk behandling.

Økonomi

De tre pilotprojekter er beskrevet med individuelle økonomiske overslag, som sammenfatter estimerede udgifter til gennemførelse i pilotperioden:

- Pilotprojekt 1 – Grønne projektspirer: ca. 164.000 kr.
- Pilotprojekt 2 – Det grønne værksted: ca. 150.000 kr.
- Pilotprojekt 3 – Grøn agenda: ca. 150.000 kr.

Pilotprojekterne kan iværksættes enkeltvis eller i kombination.

Klima og resiliensvurdering

De foreslåede pilotprojekter understøtter Vejle Kommunes klimamålsætninger ved at styrke unges kompetencer, handlekraft og deltagelse i lokale klimaløsninger. Projekterne bidrager til opbygning af fællesskaber og praksisser, der kan øge både social og lokal resiliens i den grønne omstilling.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager kataloget med forslag til tre pilotprojekter til efterretning, og

at at udvalget drøfter prioritering og videre proces for de foreslåede pilotprojekter, herunder forvaltningens anbefaling om at tage afsæt i **Pilotprojekt 3 – Grøn agenda** som første skridt, med mulighed for efterfølgende at bygge videre på de øvrige projekter.

Beslutning

Taget til efterretning og godkendt.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

DALCE- 48-Bilag 1 Samlet-Ung-Klimahandling-Pilotkatalog

Punkt 39: Klimapartnerskabsaftale med Vonge og Kollemorten lokalråd

01.30.00-P20-10-25

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati forelægges et forslag til klimapartnerskabsaftale mellem Vejle Kommune og Vonge og Kollemorten Lokalråd. Aftalen indgår under spor 2 i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis klimahandlingsplan for 2024-2026 og følger samme model som de allerede igangvarende klimapartnerskaber med Skibet og Givskud. Forslaget er vedlagt som Bilag 1- Forslag til klimapartnerskabsaftale med Vonge og Kollemorten Lokalråd.

Sagsfremstilling

Som led i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis klimahandlingsplan for 2024-2026 arbejdes der med etablering af lokale klimapartnerskaber med kommunens lokalråd. Formålet er at styrke den lokale forankring af klimainsatsen og understøtte konkrete handlinger, der bidrager til Vejle Kommunes samlede klimamål.

Klimapartnerskaberne udformes som tillæg til de eksisterende samarbejdsaftaler med lokalrådene og tager afsigt i det enkelte lokalsamfunds ønsker, ressourcer og potentialer. Aftaleteksten er fælles for alle klimapartnerskaber, mens de konkrete indsatsområder fastlægges lokalt og vedlægges som appendiks.

Det tidligere udvalg har allerede godkendt klimapartnerskabsaftaler med Skibet og Givskud, og der er opnået værdifulde erfaringer med både dialogprocessen og den lokale organisering af klimainsatser. Vonge og Kollemorten Lokalråd er nu det tredje lokalsamfund, hvor denne model bringes i anvendelse.

Det foreliggende aftaleudkast for Vonge og Kollemorten er resultatet af et tæt samarbejde mellem lokalrådet, lokalsamfundets foreninger og institutioner samt Vejle Kommune. Lokalsamfundet har i processen peget på tre indsatsområder, som de ønsker at arbejde videre med i partnerskabsperioden (2026-2027). Disse indsatsområder fremgår af Bilag 1 (Appendiks A).

Klimapartnerskabsaftalen fastlægger:

- formål og rammer for samarbejdet,
- lokalrådets og Vejle Kommunes gensidige forpligtelser,
- principper for samarbejdet,
- samt retningslinjer for økonomi, evaluering og løbetid.

Lokalrådet forpligter sig til at mobilisere og organisere lokalsamfundet omkring de aftalte indsatser, mens Vejle Kommune forpligter sig til at yde faglig rådgivning, koordinere kontakt til relevante fagområder og understøtte adgangen til eksisterende puljer og projektmodeller.

Aftalen lægges i to år og evalueres årligt. Evalueringen skal danne grundlag for justering af indsatserne og for eventuel videreførelse.

Økonomi

Der er ikke afsat særskilte midler til realisering af de lokale indsatsområder i klimapartnerskabsaftalen. Finansiering af konkrete klimainsatser sker gennem ansøgning til eksisterende puljer under Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati og Klima-, Natur- og Miljøudvalget samt via de projektmodeller, der indgår i "Fast track for klimapartnere".

Klima og resiliensvurdering

Klimapartnerskabsaftaler med lokalråd forventes at bidrage til reduktion af CO₂-udledningen i Vejle Kommune gennem lokale adfændsændringer, styrket borgerengagement og lokal forankring af klimainsatsen.

Sagens videre forløb

Sagen behandles alene af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Udvalget for Lokalsamfund og Nær demokrati godkender forslaget til klimapartnerskabsaftale med Vonge og Kollemorten Lokalråd.

Beslutning

Godkendt.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

DALCE-49- Bilag 1 Forslag - Klimapartnerskabsaftale mellem Vonge Kollemorten Lokalråd og VK

Punkt 40: 1. kvartalsopfølgning 2026 Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati

00.30.14-S00-3-26

Resumé

Som led i den løbende opfølgning fremlægges 1. kvartalsopfølgning for januar til og med marts 2026 til udvalgets godkendelse. Opfølgningen viser et mindreforbrug på driften på 0,724 mio. kr. og et forventet mindreforbrug på anlæg på 4,798 mio. kr.

Sagsfremstilling

Drift

Det korrigerede driftsbudget er på 7,208 mio. kr. Heraf udgør overførslen fra 2025 1,279 mio. kr. Nedenstående figur viser opfølgning for 1. kvartal 2026 (januar-marts). Af tabellen fremgår det, at der forventes et mindreforbrug på 0,724 mio. kr., som forventes overført til 2027.

Jf. overførselsreglerne kan der vedrørende pengeposer overføres 4% af det korrigerede budget til 2027, hvilket svarer til 0,288 mio. kr. Således er der forventning om en ekstraordinær overførsel på 0,436 mio. kr., hvilket nedbringer overførslen i forhold til sidste år.

Funktionsniveau	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Forv. overførsel til 2027	Mer(+)/ mindre(-) forbrug	Flytninger mellem	Tillægsbevilling
Serviceudgifter							
Sekretariat og forvaltninger	2.170	2.170	2.170		0		
Udvikling afyder- og landdistrikter	3.759	5.038	4.314	724	0		
Serviceudgifter I alt	5.929	7.208	6.484	724	0	0	0

Figur 1: Tabel med budget og forventet regnskab for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, drift 2026

Forventningen om en overførsel til 2027 skyldes, at mange projekter er borgerdrevne, og erfaringsmæssigt bliver alle projekter ikke færdiggjort i disponeringsåret. Tilskuddet udbetales først når projektreghskabet er godkendt. På den baggrund er de forventede overførsler til 2027 også forbundet med betydelig usikkerhed.

Anlæg

I budget 2026 er afsat 2 mio. kr. på anlæg. Dertil kommer overførsel fra 2025 til 2026 på 5,326 mio. kr. Samlet er budgettet på anlæg i 2026 således på 7,326 mio. kr.

Der er flere anlægspuljer under Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, dels pulje vedrørende nedrivning og dels flere puljer vedrørende øvrige projekter, primært borgerdrevne. Det vurderes, at der samlet overføres 4,798 mio.kr. på anlæg til 2027. Overførslen skyldes særligt følgende:

- Der er flere større igangværende projekter, blandt andet "Åbad i Vejle Å", hvor det er usikkert om de afsatte midler kan forventes brugt i 2026.
- Der er udisponerede midler på Udviklingspuljen, men også udisponerede midler, der ikke er tilknyttet en pulje.
- Det forventes ikke, at nedrivningspuljen udnyttes fuldt ud i år

Den samlede anlægsoverførsel forventes at være reduceret i forhold til sidste år, men der er stadig betydelig usikkerhed omkring årets endelige forbrug.

i 1.000 kr.	Type	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Periodens forbrug	Forventet regnskab	Forventet overførsel til 2026	Mer (+) / mindre (-) forbrug
Skattefinansieret							
Udgifter i alt	U	2.000	8.271	1.062	2.732	5.539	0
Indtægter i alt	I	0	-945	0	-204	-741	0
Skattefinansieret i alt netto	N	2.000	7.326	1.062	2.528	4.798	0

Figur 2: Tabel med budget og forventet regnskab for Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, anlæg 2026

En mere detaljeret anlægsprojektoversigt kan findes i bilaget "Anlægsoversigt - 1. kvartal 2026"

Høringssvar

Centralt Budget har ingen bemærkninger af bevillingsmæssig karakter.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, men indgår i den samlede sag for 1. kvartalsopfølgning for Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at 1. kvartalsregnskabet for drift og anlæg godkendes, og

at de bevillingsmæssige konsekvenser, jf. bilag i sagen, godkendes og indgår i den samlede sag til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Godkendt.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Anlægsoversigt - 1. kvartal 2026

Ændring til anlægsbevilling - 1. kvartal 2026

Punkt 41: Teknisk budget 2026-2030 - Godkendelse

00.30.10-S00-5-26

Resumé

Det tekniske budgetforslag 2027-2030, herunder de generelle budgetbemærkninger, fremlægges til udvalgets godkendelse. Derudover orienteres udvalget om det tekniske anlægsbudgetforslag.

Sagsfremstilling

Ifølge tidsplanen for budgetlægningen 2027-2030, godkendt af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati 4. marts 2026, skal udvalget på dette møde godkende:

1. Teknisk budgetforslag 2027-2030
2. Generelle bemærkninger

Herudover orienteres udvalget om:

3. Teknisk anlægsbudgetforslag

1. Teknisk budgetforslag 2027-2030

Udgangspunktet for den tekniske budgetramme er det vedtagne budget 2026, korrigeret for efterfølgende politiske beslutninger. Driftsrammen for budgetforslag 2027 er 5,925 mio. kr.

Rammen foreslås fordelt således:

ULN - Drift i 1.000 kr. 2026-prisniveau	Vedtaget budget 2026	Budgetforslag 2027	Budgetforslag 2028	Budgetforslag 2029	Budgetforslag 2030
Løn til medarbejdere, administration	2.170	2.170	2.170	2.170	2.170
Disponible midler for ULN	3.759	3.759	3.759	3.759	3.759
Årligt omprioriteringsbidrag	0	-5	-10	-10	-10
Lov- og cirkulæreprogram	0	1	0	0	0
Serviceudgifter i alt	5.929	5.925	5.919	5.919	5.919

Figur 1: Tabel med budgetforslag 2027-2030 på drift

Årligt omprioriteringsbidrag/Lov- og cirkulæreprogram

Serviceudgifterne reduceres jf. Vejle Kommunes budgetstrategi med 5 mio. kr. årligt for at skabe rum for omprioritering. Det svarer til ca. 0,1% af de samlede serviceudgifter. Dette modsvares af, at Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati modtager midler fra lov- og cirkulæreprogrammet for 2026. Samlet udgør omprioriteringsbidrag samt lov- og cirkulæreprogram en reduktion på 4 t. kr. i 2027, og det anbefales, at besparelsen tages fra de disponible midler.

2. Generelle bemærkninger

Generelle budgetbemærkninger er vedlagt som bilag.

3. Orientering om teknisk anlægsbudget

Økonomiudvalget skal først den 18. maj 2026 godkende direktionens oplæg til det tekniske anlægsbudgetforslag 2027-2030.

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis andel forventes at svare til skemaet:

Anlægsbudgetforslag 2027-2030

Investeringsoversigt

(Beløb i 1.000 kr.)	U/I	BF2027	BO2028	BO2029	BO2030	
180 Udvalg for Nærdemokrati og Lokalsamfund						
Skattefinansieret						
Konkrete projekter						
Konkret projekt						
668052	Anlægspulje	u	2.000	2.000	2.000	0
Konkret projekt Total			2.000	2.000	2.000	0
Skattefinansieret Total			2.000	2.000	2.000	0
180 Udvalg for Nærdemokrati og Lokalsamfund Total			2.000	2.000	2.000	0

Figur 2: Tabel med teknisk anlægsbudgetforslag 2027-2030

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at det tekniske budget og de generelle budgetbemærkninger godkendes,

at håndteringen af omprioriteringsbidrag og lov- og cirkulæreprogrammer godkendes, og

at orientering om teknisk anlægsbudget tages til efterretning.

Beslutning

Godkendt og taget til efterretning.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Generelle bemærkninger - ULN

Punkt 42: Drifts- og anlægsudfordringer budget 2027

00.30.10-S00-5-26

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati drøfter udfordringer til budget 2027-2030 for drift og anlæg.

Sagsfremstilling

Jf. tidsplanen for budget 2027-2030 skal Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati i dag drøfte drifts- og anlægsudfordringer for det kommende budget.

Dato	Udvalg	Emne
4. marts 2026	ULN	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces
Uge 10-12	LokalMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
17. marts 2026	FagMED	Orientering om tidsplan, budgetstrategi og budgetproces.
6. maj 2026	ULN	Drøftelse af drifts- og anlægsudfordringer samt kapacitetsanalyser. Godkendelse af teknisk budget, generelle bemærkninger og takster. Orientering om anlægsbudgetforslag.
Uge 19-20	LokalMED	Høring om budget
18. maj 2026	FagMED	Høring om budget

Der skal sondres imellem budgetudfordringer og budgetudviklingsønsker, som skal indgå i byrådets budgettemadag d. 25. juni 2026.

Klima og resiliensvurdering

Ingen bemærkninger.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at drifts- og anlægsudfordringer drøftes.

Beslutning

Drøftet.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Punkt 43: Årsrapporter fra lokalråd

04.21.00-K07-1-25

Resumé

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati får hermed en status over lokalrådenes aktiviteter i 2025 og planer for 2026. 25 lokalråd har indsendt regnskab og årsrapport ved deadline for dagsorden.

Sagsfremstilling

Kommunen modtager hvert år en årsrapport fra kommunen 32 lokalråd. Tilsammen giver de en temperaturmåling på lokalråd og deres aktiviteter i lokalområderne. Det er et krav fra kommunen for at modtage tilskud, at lokalrådene er aktive og får godkendt deres årsregnskab for de driftsmidler de modtager fra kommunen.

Forvaltningen præsenterer en opsamling på aktiviteterne på mødet. Alle fremsendte rapporter og regnskaber er godkendt.

Årsrapporter og regnskaber ligger tilgængelige på udvalgets Borgerlab. Årsrapporter er vedlagt som bilag.

Forsinkelse i indrapportering forekommer. Afrapporteringen omfatter de årsrapporter, som er indsendt rettidigt senest 7. april 2026. Udvalget har tilkendegivet, at forvaltningen skal behandle 1. juli som ultimo deadline, hvis et lokalråd ønsker støtte fra Vejle Kommune i et givet år. Jf. beslutning i ULN sag nr. 43 i 2024.

Økonomi

Lokalrådene modtager hvert år 12.500 kr. i driftstilskud. I alt 400.000 kr. til 32 lokalråd. Udgiften til lokalrådene holder sig indenfor det aftalte budget. Årsrapporter og regnskab er en forudsætning for at modtage det årlige driftstilskud.

Klima og resiliensvurdering

Årsrapporter fra lokalrådene i Vejle Kommune påvirker ikke klima eller resiliens.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren

at udvalget tager orienteringen til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Årsrapporter 2025/2026 fra 25 lokalråd

Punkt 44: Fremtidens Bysyn

04.21.00-G01-1-23

Resumé

Forvaltningen orienterer om, at bysyn i 2026 er rykket til efteråret 2026, foråret 2027. Årsagen til udskydelsen er den stigende kompleksitet, i de indkomne ønsker fra lokalområderne er blevet mere komplekse og ressourcekrævende, samt at flere driftsforhold i dag håndteres via "Giv et Praj". Forvaltningen arbejder derfor med en justeret Bysyn-model med henblik på at genoptage Bysyn i efteråret 2026.

Sagsfremstilling

Bysyn har gennem en årrække været et vigtigt dialogredskab mellem Vejle Kommune og lokalområderne og har givet mulighed for at mødes lokalt og drøfte drift, mindre forbedringer og forskønnelse af de fysiske omgivelser. Forvaltningen vurderer fortsat, at Bysyn har stor værdi, fordi den fysiske tilstedeværelse i lokalområderne understøtter dialog, tillid og fælles forståelse.

Erfaringerne fra de seneste års Bysyn viser imidlertid, at karakteren af de ønsker og problemstillinger, der bringes ind, har ændret sig markant. Hvor Bysyn oprindeligt var tænkt som en ramme for mindre gener i hverdagen og konkrete drifts- og forskønnelsestiltag, omfatter dagsordenerne i dag i stigende grad komplekse og ressourcekrævende ønsker. Det gælder f.eks. anlæg af nye cykelstier og fortove, etablering af ny gadebelysning – også på strækninger, hvor der ikke tidligere har været belysning – samt ønsker om lysreguleringer, hastighedsbegrænsninger og andre trafikale forhold, som forudsætter politiske beslutninger.

Denne udvikling betyder, at Bysyn i praksis i stigende grad anvendes til at rejse større og mere komplekse anlægs- og myndighedsspørgsmål, hvilket gør modellen både tids- og ressourcekrævende og vanskeliggør forventningsafstemningen over for lokalområderne. Ligeledes belastes Bysyn af mange henvendelser om konkrete driftsforhold – som eksempelvis huller i vejen, knækkede fortovsfliser og lignende – som i dag henvises til kommunens digitale løsning "Giv et Praj".

Ambition er at styrke Bysyn gennem en justeret model, hvor Bysyn afholdes som et rullende forløb, så alle lokalområder tilbydes Bysyn i løbet af en toårig periode. Dermed sikres både kontinuitet og en mere realistisk ressourceanvendelse. Samtidig lægges der vægt på, at møderne afholdes i perioder, hvor det er fagligt meningsfuldt at være fysisk til stede i lokalområderne, og hvor forhold i det offentlige rum kan besigtiges, dvs. at bysyn som udgangspunkt afholdes indenfor normal arbejdstid, så det er lyst når forvaltningen kommer ud i lokalområdet.

Forvaltningen forventer på denne baggrund at kunne genoptage Bysyn i efteråret 2026 i en ny og forbedret form, der fortsat prioriterer den direkte borgerkontakt og lokale dialog, men med klarere rammer for indhold, forventninger og samspil med øvrige indsatser.

Klima og resiliensvurdering

Sagen har ingen direkte klimaeffekt, men understøtter langsigtet social bæredygtighed gennem styrkelse af lokale fællesskaber og demokratisk deltagelse.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager orienteringen til efterretning og drøfter rammer og retning for Fremtidens Bysyn

Beslutning

Taget af dagsordenen.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Eksempel på Bysyn dagsorden

BYSYN

Punkt 45: Orientering om Energipark Give

01.02.20-P20-1-26

Resumé

Status til udvalget om Energipark Give.

Sagsfremstilling

Forvaltningen giver en orientering om processen for Energipark Give, med vægt på emner af særlig relevans for udvalgets opgaver, herunder samspillet mellem Energipark og lokalsamfund.

Klima og resiliensvurdering

Orienteringen påvirker ikke klima eller resiliens.

Sagens videre forløb

Sagens skal alene behandles i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget tager orienteringen til efterretning og drøfter sin rolle i sådanne processer

Beslutning

Taget til efterretning og drøftet.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Punkt 46: Udvalgets årsmøde 2026

04.21.00-P00-2-26

Resumé

Udvalget blev på mødet den 4. marts 2026 orienteret om rammerne for årsmødet 2026. Forvaltningen fremlægger i denne sag det endelige program for årsmødet den 16. september 2026 i Vingsted. Sagen er en opfølgning på den tidligere orientering. Programmet er nu færdigt med fastlagt proces og indhold.

Sagsfremstilling

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati afholder årligt et fælles årsmøde med kommunens lokalråd og udviklingsråd. Årsmødet fungerer som et centralt mødested for dialog, erfaringsudveksling og fælles retning mellem lokalområder og politikere.

På udvalgsrådet den 4. marts 2026 blev udvalget orienteret om rammerne for årsmødet, herunder tema, proces og overordnede elementer i programmet. På baggrund af udvalgets behandling har forvaltningen nu færdiggjort det endelige program for årsmødet.

Årsmødet afholdes den 16. september 2026 på Vingsted Hotel & Konferencenter. Temaet for årsmødet er samarbejde og fornyelse af samarbejdsaftalerne mellem udvalget og lokalområderne. Programmet kombinerer oplæg, film, dialog ved borde og fælles opsamling og har til formål at styrke samarbejdet, dele erfaringer og skabe fælles ejerskab.

Årsmødet indeholder desuden et inspirationsoplæg fra organisationen Sager der samler, som arbejder med at omsætte lokal passion og engagement – herunder også frustration – til konstruktiv handling og lokalt initiativ.

Det endelige program fremgår af bilag.

Økonomi

Udgifter til årsmødet afholdes inden for udvalgets eksisterende ramme til dialog og samarbejde med lokalområderne.

Klima og resiliensvurdering

Årsmødet gennemføres med fokus på bæredygtighed og ansvarlig anvendelse af ressourcer i tråd med udvalgets generelle principper.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Udvalget godkender det endelige program for årsmødet 2026.

Beslutning

Godkendt.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Program Årsmøde 2026

Punkt 47: Ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje fra BioLabCollective

00.16.00-Ø40-47-26

Resumé

Der er modtaget en ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje om 50.000 kr. fra foreningen BioLabCollective, til projektet "Det Levende Lab".

Forvaltningen vurderer at projektet lever op til puljens kriterier og indstiller til støtte.

Sagsfremstilling

Resumé af projektet

Der er modtaget en ansøgning til Borgernes Grønne Omstillingspulje om 50.000 kr. fra foreningen BioLabCollective, til projektet "Det Levende Lab". BioLabCollective er et åbent, frivilligt drevet fællesskab i BioLab i Spinderihallerne. Foreningen vil selv medfinansiere 17.000 kr. og har igangværende fondsansøgninger til et samlet projektbudget på 175.500 kr. Herunder er en ansøgning til selve udstillingen i efteråret 2026 under behandling i Kulturpuljen i Vejle Kommune.

Projektet består af ugentlige, åbne BioLab-aftener, workshops og borgerprojekter med fokus på eksperimenter med biomaterialer baseret på planter, svampe og mikroorganismer. Projektet skal styrke borgernes viden om biodiversitet, naturbaserede løsninger og bæredygtige materialer samt skabe fællesskaber omkring praktisk handling og grøn omstilling. Se ansøgning i bilag 1.

Konkret er formålet med projektet at:

- skabe et åbent og inkluderende fællesskab, hvor borgere arbejder praktisk med bæredygtige biomaterialer
- give borgere håndgribelige erfaringer med naturens ressourcer, mikroorganismer og økosystemer
- styrke viden om biodiversitet og naturbaserede løsninger
- inspirere borgere og lokale design- og beklædningsmiljøer til at arbejde med biologisk nedbrydelige og komposterbare materialer

Projektet henvender sig bredt til:

- borgere i Vejle kommune og Region Syddanmark
- unge og studerende
- lokale kreative og frivillige fællesskaber
- borgere uden tidligere erfaring med biologi eller design.

Projektet forventer at engagere 150–200 borgere direkte og nå yderligere borgere gennem udstilling og formidling.

Konkret vil projektet bestå af:

- Ugentlige åbne BioLab-aftener, hvor borgere kan deltage uden forudsætninger
- Mindst to fokuserede workshops med intensivt arbejde med biomaterialer og biodiversitet
- Borgerudviklede projekter, fx tekstiler, materialer og kunstværker baseret på biomaterialer
- Offentlig biomaterialeudstilling i Spinderihallerne fra 22. oktober til 31. december 2026.

Forvaltningens vurdering

Fællesskaber og almen nytte: Projektet skal skabe et fællesskab på tværs af unge, studerende, seniorer og kreative fagfolk om fælles håndgribelige aktiviteter med bio-materialer. De åbne aftener, workshops og projekter skal samle deltagerne i fælles læring, eksperimenter og produktion af værker til projektets udstilling. Udstillingen skal være med til at synliggøre arbejdet og inspirere fagfolk og borgere til nye perspektiver på bæredygtighed. I projektet er der en række samarbejdspartnere: Spinderihallerne og herunder Fablab, organisationen Grønne Nabofællesskaber og Designskolen i Kolding.

Klima: Projektet arbejder med indsatserne "grønt forbrug" og "uddannelse af borgere" i klimaplanen, igennem arbejdet med bio-baserede materialer til produkter og beklædning som alternativ til plastik. Dette er med til at formidle forståelsen

af cirkulære materialekredsløb og påvirkningen af konventionel tekstilproduktion på klima, miljø og biodiversitet. I projektet har de gjort sig tanker om projektets klimaaftryk ved at sætte fokus på brugen af biologisk nedbrydelige, lokalt producerede materialer (fx plantefibre, svampe og restbiomasser), der desuden reducerer transporten i projektet.

Læring og innovation: Projektet har en meget innovativ karakter i form af dets fokus på biobaserede materialer, både i hverdagsbrug og i industriel sammenhæng. Der anvendes desuden kunstneriske og designmæssige metoder til at gøre materialer og metoder tilgængelige, og der er fokus på at skabe en åben og bred deltagelse på tværs af målgrupper, der kan forankres i et lærende fællesskab.

Forvaltningen vurderer at projektet er ambitiøst og fagligt velfunderet. Der er etableret et bredt samarbejde og et godt fundament for at sikre kvalitet og effekt af projektet. Projektet spænder bredt i fokus på dels private forbrugsmønstre og påvirkning af industrien, hvilket kan gøre det svært at opnå større effekt med projektet. Projektets kunstneriske og innovative karakter kan desuden gøre projektet mere snævert og kan virke ekskluderende på nogle målgrupper. Det kan derfor være en overvejelse om der skal gøres en ekstra indsats for at invitere og inddrage nye målgrupper end dem der typisk besøger Spinderihallerne, for at sikre en effekt på klimaadfærd i hverdagen for lokale borgere i kommunen. Forvaltningen indstiller til støtte af projektet med det ansøgte beløb.

Økonomi

Udvalget ansøges om 50.000 kr. Forvaltningen indstiller til støtte.

Borgernes Grønne Omstillingspulje 2026	Kr.
Sager godkendt af forvaltningen i 2026	121.291
AAB Klimaambassadører - "Bæredygtighedweek"	15.000
Sommerfuglebevægelsen - "Biodiversitet i Grejs Å"	20.000
Foreningernes hus - "Bæredygtig Affaldssortering"	19.800
Grundejerforeningen Østervang - "Grønt åndehold for dyr og mennesker"	20.000
Østerbo - "Klimavenlig mad"	5.100
Jelling Heritage - "Jelling Byttebørs"	10.600
Grundejerforeningen Valmuevej - "Grønt område - mere natur til alle"	15.000
Vandel Udviklingsråd - "Køkkenhave og blomster"	15.791
Bevillinger på møde 04.03.2026	161.250
Balle Forsamlingshus - "Tilslutning til fjernvarme"	161.250
Bevillingsforslag på møde 06.05.2026	50.000
BioLabCollective - "Det Levende Lab"	50.000
Bevillinger i 2026	332.541

Figur 1: Økonomioversigt for Borgernes Grønne Omstillingspulje i Udvalget for lokalsamfund og nærdemokrati

Klima og resiliensvurdering

Klimaindsatser i projektet: Projektet arbejder med indsatserne "grønt forbrug" og "uddannelse af borgere" igennem arbejdet med bio-baserede materialer samt formidling af cirkulære materialekredsløb og tøjindustriens betydningen for klima, miljø og biodiversitet. I projektet har de desuden gjort sig overvejelser om at bruge lokale materialer og reducere transport ifm. projektets aktiviteter.

Resiliens: Projektet har til mål at skabe fællesskab omkring projektets emne og aktiviteter på tværs af unge, studerende, seniorer og kreative fagfolk.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at projektet støttes med det ansøgte beløb.

Beslutning

Godkendt med bemærkning om at projektet skal indeholde en bred inddragelse af borgere og interessenter.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Bilag 1 Ansøgning Det levende lab

Punkt 48: Ansøgning Vingsted Friluftcenter

00.16.00-Ø40-20-26

Resumé

Skydebaneforeningen Danmark søger 400.000 kr. fra Udviklingspuljen til at etablere Vingsted Friluftcenter, et nyt offentligt friluftsstøttepunkt ved Hærvejen og Kyst-til-Kyst-stien. Projektet omfatter to nye shelter- og bålområder – ”Udsigtshøjen” og ”Skovlunden” – forbundet af nye stier, belysning og adgangsforhold. Formålet er at skabe trygge mødesteder, øge tilgængeligheden til naturen og styrke fællesskaber i lokalområdet. Det samlede budget er 961.000 kr., og projektet overholder dermed kravet om maksimalt 70 % kommunal finansiering. Projektet lever op til kriterierne for puljen: attraktive lokalsamfund, fællesskab, lokal forankring og nye muligheder for forskellige målgrupper.

Sagsfremstilling

Skydebaneforeningen Danmark ønsker at omdanne dele af Vingsted Skydebaners naturområde til et åbent friluftcenter, som både lokale og besøgende kan benytte. Projektet ligger i Vejle Ådal og kun 200 meter fra Hærvejen, hvor der i dag mangler kapacitet til overnatning og mødestedfunktioner. De nye faciliteter består af to shelterområder med bålsteder og bålhytte samt forbedrede adgangsforhold med stier, trapper og tryghedsskabende belysning.

Udsigtshøjen etableres som en mere primitiv og naturnær oplevelse med udsigt over Vingsted Sø, mens Skovlunden får universelt design, så også kørestolsbrugere, gangbesværede og børnefamilier får lige adgang. De to områder knyttes sammen af sikre adgangsforløb. Projektet omfatter også adgang til varmestue, toilet- og bedefaciliteter samt et kommende formidlingscenter om områdets natur- og kulturhistorie.

Projektet skaber nye fælles mødesteder i et område, som i dag primært bruges af en specifik brugergruppe (skytter). Med friluftscetret åbnes området for den brede offentlighed, og lokale borgere i Bredsten/Vingsted får et nyt nærrekrativt mødested til hverdagsbrug, aktiviteter, arrangementer og spontant ophold. Samtidig styrkes lokal identitet omkring Hærvejen, naturen og Vejle Ådal.

Universelt design i Skovlunden giver flere borgere mulighed for at deltage i outdoor-fællesskaber – et væsentligt løft i et område, hvor tilgængelighed ellers kan være en barriere. Projektet skaber rammer, hvor organiseret idræt og selvorganiseret friluftsliv kan mødes på tværs.

Forvaltningens vurdering

Projektet understøtter udvalgets formål om det gode liv i lokalsamfundene og nærdemokrati ved at give borgerne ejerskab til et nyt fælles sted, der kan bruges af foreninger, lokale grupper, skoler og familier. Ansøger har samarbejde med bl.a. Udvikling Hærvejen, VisitVejle, Naturstyrelsen og Ødsted-Jerlev Lokalråd, hvilket viser lokal forankring. Projektet har høj lokal forankring og tydelig effekt på lokalområdets attraktivitet. ULN stiller krav om at nye shelters skal kunne bookes på Udeliv.vejle.dk. Det krav vil ansøger imødekomme.

Det vurderes positivt, at projektet åbner et stort naturområde for offentligheden og skaber nye mødesteder af høj kvalitet. Ligeledes forbedrer projektet tilgængelighed og tryghed og styrker både lokal brug og turisme og bidrager til sundhed og trivsel gennem naturaktiviteter. Projektet kræver dispensationer (sø- og skovbyggelinjer), som endnu ikke er indhentet. Drift er foreningens eget ansvar.

Vurdering af tre nøglekriterier

1. Klima & bæredygtighed

Projektet indeholder klimahensyn.

Der anvendes PEFC-certificeret lokalt træ, energibesparende belysning og fokus på lang levetid og robusthed. Placeringen er valgt med naturhensyn, og anlægget udformes med minimal påvirkning.

2. Fællesskab & nye mødesteder

Projektet har stærkt fokus på fællesskab.

Det skaber to nye rekreative mødesteder og understøtter fællesskab på tværs af brugergrupper. Der er særlig vægt på tilgængelighed og inkluderende design.

3. Innovation & læring, der kan deles

Projektet rummer elementer af innovation – især i kombinationen af universelt design, friluftsliv og samspil mellem organiseret idræt og selvorganiserede brugere. Formidlingscenteret tilbyder rammer for deling af viden om natur og kultur.

Økonomi

Samlet budget: 961.000 kr. Ansøgt: 400.000 kr. Maks. støtteprocent (70 %): Projektet overholder kravet.

Økonomi

Udviklingspulje - drift & anlæg	Kr.
Bevillinger på møder i 2025	519.750
Løbende bevillinger til ungepulje	141.549
Bevillinger på møde 04.03.2026	896.100
Bevillingsforslag på møde 06.05.2026	400.000
Vingsted Friluftscener - "Ny perle på Hærvejen"	400.000
Bevillinger vedrørende 2026	1.957.399

Klima og resiliensvurdering

Det prioriteres i alle udvalgets tilsagn at der arbejdes med bæredygtighed og klimahensyn og klimatilpasning.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at Udvalget bevilger 400.000 kr. til Vingsted Friluftscener.

Beslutning

Godkendt med bemærkning om, at udvalget ønsker, at ansøger rækker ud og engagerer lokalsamfundet.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Bilag

Ansøgning BILAG Vingsted friluftscener

Budgetogfinansiering.pdf

FriluftsfacilitetervedVingstedSkydebane.pdf

VingstedFriluftscener-ennyperlepaHrvejen.pdf

Punkt 49: Orientering om Skibet åbad

00.16.00-P20-4-26

Resumé

Skibet Åbad har fået tilladelse af Vejle Kommune til opførsel. Status er fortsat, at forvaltningen forventer at hovedparten af aktuel reservation på 944.952 kr. i Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokratis budget skal overføres til næste budgetår.

Sagsfremstilling

Udvalget orienteres om, at Vejle Kommune har givet tilladelse til opførsel af åbad ved Skibet med sauna. Udvalget har haft en ambition om at fremme udbredelse af åbad til fem steder i kommunens landområder som led i at udvikle landområderne i Vejle Kommune.

Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati har i 2018 bevilliget Skibet lokalråd støtte til forsøg med åbad ved Skibet. Der blev dengang reserveret 1.000.000 kr. til formålet, som er blevet overført mellem budgetår siden 2018. Da myndighedsdelen fra Vejle Kommune nu er afsluttet, er Skibet lokalråd gået i gang med at indhente tilbud på sauna og platform. Det forventes fra forvaltningens side, at hovedparten af midlerne forbliver reserveret i endnu et budgetår, før udgifterne afholdes.

Med etablering af kommunens første sommer åbad opstår en ny opgave.

Reglerne for offentlige badesteder er underlagt en række myndighedskrav. Kommunen stiller derfor krav om tydelig skiltning på stedet, så borgerne er klar over at man bader på eget ansvar og at man frarådes at bade i og efter regnvejr. Derudover skal der tages 4-5 vandprøver i sommerperioden.

Da ideen om åbad er opstået og fremmet af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati, anbefales det, at åbade der er i funktion om sommeren, får taget vandprøver bestilt og betalt af Vejle Kommune, på samme måde som ved kommunens øvrige badesteder bl.a. ved Vejle Fjord og Fårup sø. Udgifter til vandprøver afholdes normalt under KNMU. Finansieringen skal derfor besluttes i forbindelse med afslutning af sagen, såfremt man ønsker mulighed for sommerbadning.

Forventet udgift pr åbad pr sæson er 2.500 - 5.000 kr. Maksimalt antal åbade Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati ønsker at fremme / etablere ved frivillige kræfter er fem.

Der har konkret været talt om muligheder ved Skibet og Vingsted (Vejle Å). Farre, Langelund, Grønbjerg (Omme å) og i Højen å.

Økonomi

Forventet udgift pr åbad pr sæson i 2026 er 2.500 - 5.000 kr. Ved fem åbade er det en årlig udgift mellem 12.500 - 25.000 kr.

Klima og resiliensvurdering

Orienteringen vil ikke i sig selv påvirke klima eller resiliens i Vejle Kommune.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget får en orientering om status for åbad ved Skibet.

Beslutning

Taget til efterretning.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Punkt 50: Deltagelse i kommunale aktiviteter

00.22.00-A26-16-25

Resumé

Deltagelse i kommunale aktiviteter.

Sagsfremstilling

Af Vejle Kommunes Regulativ af den 22. januar 2014 om byrådsmedlemmers vederlag og godtgørelse mv. fremgår af punkt 3, litra f, at der kan tillægges erstatning for tabt arbejdsfortjeneste af andre kommunale hverv end mæder, når deltagelsen sker efter anmodning eller et af byrådsudvalgets medlemmer.

- Introseminar Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati den 8. april 2026, kl. 11.30, til den 9. april 2026, kl. 12.30

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at udvalget drøfter, om der er behov for, at et eller flere medlemmer af udvalget varetager andre erhverv.

Beslutning

Drøftet.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Punkt 51: Meddelelser

00.22.00-A26-16-25

Resumé

Meddelelser til og fra Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at meddelelser deles.

Beslutning

Taget til efterretning.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.

Punkt 52: Digital godkendelse af beslutningsprotokol

00.22.00-A26-16-25

Resumé

Beslutningsprotokol til digital godkendelse af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen underskrives digitalt ved at trykke på godkend i First Agenda.

Klima og resiliensvurdering

Ikke relevant.

Sagens videre forløb

Sagen skal alene behandles af Udvalget for Lokalsamfund og Nærdemokrati.

Indstilling

Teknik- og Miljødirektøren indstiller,

at beslutningsprotokollen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Mustapha El-Ahmad var fraværende.